

Asia: LVM/147/03/2018

Lausuntopyyntö liikennepalveluhankkeen kolmannesta vaiheesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Liikenne- ja viestintäministeriö on pyytänyt lausuntoa kahdesta hallituksen esitysluonnoksesta:

- luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi liikenteen palveluista annetun lain muuttamisesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi (jäljempänä HE-luonnos liikennepalvelulain muuttamiseksi), sekä

- luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle yleissopimukseen tavarankansainvälisessä tiekuljetuksessa käytettävästä rahtisopimuksesta tehdyn sähköistä rahtikirjaa koskevan lisäpöytäkirjan hyväksymisestä sekä laiksi tiekuljetussopimuslain muuttamisesta (jäljempänä sähköistä rahtikirjaa koskeva HE-luonnos).

HE-luonnos liikennepalvelulain muuttamiseksi

Trafi on ollut osin mukana valmistelemissa HE-luonnosta liikennepalvelulain muuttamiseksi ja kannattaa säädöksiin esitettyjä sisällöllisiä muutoksia. Trafi kannattaa myös liikenteen palveluista annettuun lakiin (320/2017) ehdotettua teknistä muutosta, jolla lain pykälänumerointi muutetaan juoksevaksi.

Tieliikenteen ammattipätevyydet

Trafi kannattaa esitystä esitettyssä muodossaan ja esitettyssä aikataulussa. Esitetty aikataulu on tarpeen muutosten täytäntöönpanotoimien suorittamiseksi.

Merenkulun pätevyudet

Liikenteen palveluista annetun lain kolmannessa vaiheessa ehdotetaan muutoksia merenkulun pätevyksiä koskeviin säännöksiin. Samalla muutettaisiin aluksen laivaväestä ja aluksen turvallisuusjohtamisesta annettua lakia (1687/2009). Näiden lakien tiettyjen säännösten soveltamisalan ulkopuolelle rajattaisiin pelastuslaitosten, poliisin ja Tullin viranomaiset, joiden koulutusjärjestelmän Liikenteen turvallisuusvirasto on hyväksynyt. Trafi on ollut mukana valmistelemaan näitä muutoksia ja pitää niitä kannatettavina.

Näiden lisäksi Trafi ehdottaisi lisäystä liikenteen palveluista annetun lain II osan 10 lukuun kansimiehen vähimmäisiän määrittelemiseksi. Liikenteen palveluista annetun lain toisessa vaiheessa luovuttiin kansimiehen pätevyyskirjasta. Pätevyyskirjan saamisen edellytyksenä on ollut vähintään 16 vuoden ikä ja kansimiehen koulutus. Liikenteen palveluista annetun lain 10 luvun 13 §:n mukaan Trafille on valtuus antaa määräyksiä kansimiehen koulutuksesta. Valtuuden nojalla Trafi on antanut määräyksiä kansimiehen koulutuksesta laivaväen pätevyksiä koskevassa määräyksessä. Laista kuitenkin puuttuu säännös siitä, että kansimiehen tulisi olla täyttänyt 16 vuotta ja että kansimiehellä tulisi olla kansimiehen koulutus, vastaavasti kuin kyseisessä 13 §:ssä säädetään kalastusalusten koulutusten osalta. Trafi ehdottaa, että II osan 10 lukuun lisättäisiin alla olevan ehdotuksen mukainen uusi pykälä. Samaan pykälään voisi siirtää 13 §:stä kansimiehen koulutuksen sisältöä koskevan määräyksenantovaltuuden. Vaihtoehtoisesti 10 luvun 13 §:ää voisi muuttaa siten, että valtio-neuvoston asetuksella voitaisiin säätää kansimiehen iästä ja siitä, että hänellä on oltava kansimiehen koulutus.

Ehdotus:

II osa, 10 luku Laivaväen pätevyudet

9 a § Kansimiehen pätevyys

Kansimiehellä on oltava kansimiehen koulutus ja hänen on oltava täyttänyt 16 vuotta.

Liikenteen turvallisuusvirasto voi antaa tarkempia määräyksiä kansimiehen koulutuksesta.

Yksityiskohtaiset perustelut: Liikenteen palveluista annetun lain toisessa vaiheessa luovuttiin kansimiehen pätevyyskirjasta. Pätevyyskirjan saamisen edellytyksenä oli vähintään 16 vuoden ikä. Tämä alaikäraja olisi syytä säilyttää myös jatkossa. Ikävaatimus vastaa merityösopimuslaissa (756/2011) säädettyä 16 vuoden vähimmäisikävaatimusta, jota sovelletaan merityösopimuslain 1 §:ssä tarkoitettuun työsopimukseen. Lisäksi säännöksessä selkeytettäisiin sitä, että kansimiehellä tulisi olla kansimiehen koulutus.

Sähköistä rahtikirjaa koskeva HE-luonnos

Trafi katsoo, että eCMR-lisäpöytäkirjan ratifiointi on tärkeää CMR-sopimuksen mukaisen sähköisen rahtikirjan mahdollistamiseksi. Ehdotetut muutokset on kirjattu sähköistä rahtikirjaa edistäväksi, mutta ei pakottavaksi. Trafi katsoo, että Suomessa käytettävien rahtikirjamallien yhtenäistäminen siten, että jatkossa käytettäisiin vain CMR-sopimuksen mukaista kansainvälistä rahtikirjaa, olisi omiaan karsimaan hallinnollista taakkaa. Kansainvälinen rahtikirja mahdollistaisi muun muassa tavaraerän kirjaamisen rahtitietoon vain kerran, kun nykyisin käytettäviä erillisiä kotimaan ja kansainvälisiä rahtikirjoja ei tarvitsisi enää tehdä.

Äijälä Aino
Liikenteen turvallisuusvirasto Trafi